

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

16-01-2014

Sayı : 76791929/610/ 34
Konu : Yazılı soru önergesi (7/30832)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 08.10.2013 tarih ve 144806 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan İstanbul Milletvekili Sayın A. Levent TÜZEL tarafından verilen 7/30832 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevap ekte sunulmaktadır.
Gereğini arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

Ek: Cevap (2 sayfa)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN A. LEVENT TÜZEL'İN 7/30832 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR

Söz konusu iş kazası, hukuku Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumuna (T.K.İ) ait İR-2505 Ruhsat Numaralı sahada Milli (1-2) Filonunda Selma İnş. Ltd. Şti. tarafından işletilen açık ocakta, kademelendirilmemiş ve dike yakın açığa sahip kademe yüzeyinde 50-100 cm kalınlığında bir kütlenin ana kütleden ayrılarak göçmesi sonucu meydana gelmiştir.

İR-2505 ruhsat numaralı saha, TKİ Kurumu tarafından rödovans karşılığı Şırnak Valiliği İl Özel İdaresine verilmiştir. Şırnak Valiliği İl Özel İdaresince de saha, 29.06.2007 tarihli sözleşme ile 2012 yılına kadar Geliş Madencilik Enerji İnşaat Tic. A.Ş'ye rödovans sözleşmesiyle devredilmiştir. 2012 yılında yapılan ek protokolle sözleşmenin süresi, termik santral projesi nedeniyle 2043 yılına kadar uzatılmıştır.

Kazanın meydana geldiği ocak, Milli 2 Filonu sınırlarında İR-2505 numaralı ruhsat sahası içinde bulunmakta ve Yusuf Cengiz'in yetkilisi olduğu Selma İnşaat Ltd. Şti. tarafından işletilmektedir. Yusuf Cengiz'in yetkilisi olduğu Selma İnşaat Ltd. Şti., Milli 2 Filonunda kaçak olarak çalışmaktadır.

Kazanın meydana geldiği ocakta, yan kayaçlarda herhangi bir kazı yapılmadan, yüzeyden filon (maden damarı) takip edilerek ve filon boyunca derine inilerek çalışılmış ve bir kanyon şeklinde derin bir yapı oluşturulmuştur. Ocakta kademelendirme yapılmadığı, güneyde 70-80 metre, kuzeyde 60-70 metre, batıda 70-80 metre, yer yer 100 metreye ulaşabilen tek bir basamak halinde, dik açığa yakın şev altında çalışma yapıldığı görülmüştür. Yan kayacın ise şev açısına paralel şekilde tabakalı yapıda olduğu gözlemlenmiştir.

Asfaltit filonunun takip edilmesi nedeniyle güney yönünde 80 metreye aşkın yüksekliği olan basamağın altının oyulduğu ve bu nedenle ters ıskarpa meydana geldiği tespit edilmiştir. Ocakta delme patlatma yöntemi uygulanmamıştır. Çatlak ve kavlak kontrolünün yapılmadığı ocakta, gerekli tedbirler alınmadan çalışıldığı gerek yapılan gözlemler sonucu gerekse alınan ifadelerden tespit edilmiştir. Kazı, iş makineleri kullanılmak suretiyle sürdürülmüş, iş makinesine kırıcı uç takılarak maden kazısı yapılmıştır. Bu tür bir kazıcının kullanılmasının meydana getireceği titreşim sonucu ocakta ters ıskarpa nedeniyle askıda kalan, kademe altına paralel tabakanın ana kütleden ayrılarak göçük oluşturmuş olması muhtemeldir.

İş kazası sonucunda vefat eden işçilerden Mahmut İÇKALE sigortalı olarak, Mehmet Selim GÖKALP ve Hüseyin DEKÇİ sigortasız olarak çalışmaktadır.

İş kazası, kayıt dışı çalışan bir işletmede, herhangi bir ocak planlaması yapılmadan, iş sağlığı güvenliğinin gerektirdiği hiçbir koşulun yerine getirilmemiş olmasından kaynaklanmıştır. Kazanın yaşandığı Milli 2 sahasında bulunan ocakta projelendirme yapılmaması, ocak planı hazırlanmaması, kazı çalışmaları sırasında işverence gerekli denetim ve gözetimin yapılmaması, teknik eleman çalıştırılmaması sonucu kademelerin yüksekliğinin ve şev açısının, bölgenin kayaç yapısına uygun düzenlenmemesi, çalışmaların gelişi güzel devam etmesi, kavlak sökümü yapılmaması, kademeli çalışılmaması bu nedenle basamak yüksekliklerinin 70 ila 100 metre arasında değişmesi, ocakta eğitimsiz ve teknik bilgiden uzak işçilerin sadece asfaltiti çıkarmaya yönelik kazı yapımları sonucu ocakta ters ıskarpa oluşmuş ve 02.09.2013 tarihinde arından ayrılan 50-100 cm kalınlığındaki bir tabakanın göçmesi sonucu kaza meydana gelmiştir.

Bakanlığımız, tüm madencilik sektörünü kapsayacak şekilde iş sağlığı ve güvenliği teftiş politikası olarak koruyucu ve önleyici yaklaşımı esas almış ve programlanmış teftişler ile eğitim çalışmalarını bir arada yürüterek ülkemizdeki iş sağlığı ve güvenliği bilincini yükseltmeyi benimsemiştir. Bu kapsamda özellikle ölümlü iş kazalarının sıklıkla karşılaşıldığı yer altı kömür işyerlerinden havza halinde üretim yapılan işyerlerinde yılda iki defa olmak üzere yer üstü ocakları ile yer altı metal ocaklarının teftişleri yıllık programlı teftişler halinde sürdürülmektedir.

Yapılan teftişlerde; işçilerin yaşamı için hayati tehlike tespit edildiğinde, tehlike giderilinceye kadar işyerinde durdurma idari işlemlerinin uygulanması sağlanmıştır.